

Personer misstänkta för brott

Slutlig statistik för 2014

Reviderad 2015-04-30¹

---

¹ Uppgift om antalet misstänkta personer för *stöld ur och från motordrivet fordon* har korrigerats.

Sammanfattning

Misstänkta personer

- År 2014 registrerades 105 000 personer som skäligen misstänkta för brott. Det är en minskning med 2 procent jämfört med föregående år (–2 270 misstänkta personer).
- Minskningen av antalet misstänkta personer avser flera brottskategorier. Antalsmässigt var minskningen störst bland personer misstänkta för kategorierna brott mot person (–4 %) och rattfylleribrott brott (–6 %).
- De största ökningarna kan noteras bland personer misstänkta för brottskategorierna narkotikabrott (+4 %) samt stöldbrott och bedrägeri, vilka ökade med en procent vardera.

Ålder och kön

- År 2014 registrerades 20 400 misstänkta kvinnor och 84 400 misstänkta män. Kvinnorna utgjorde 19 procent av samtliga misstänkta personer. Andelen män har varierat mellan 79–81 procent under de senaste tio åren.
- Antalet misstänkta personer har minskat i nästan alla åldersgrupper 2014. Andelsmässigt var minskningen som störst i gruppen 18–20 år, som minskade med 8 procent.
- Misstänkta ungdomar i åldern 15–20 år är överrepresenterade i förhållande till sin andel av den straffmyndiga befolkningen. År 2014 utgjorde de 20 procent av samtliga misstänkta, jämfört med 8 procent av befolkningen.

Brottsdeltaganden

- De misstänkta personerna registrerades för att ha deltagit i 324 000 brott (s. k. brottsdeltaganden) 2014. Det ger i genomsnitt 3,1 brottsdeltaganden per misstänkt person under året.
- Antalet brottsdeltaganden ökade totalt sett med 2 procent mellan 2013 och 2014. Ökningar kan ses för flera brottkategorier. Mest ökade antalet för bedrägerier som nästan fördubblades under 2014 (+46 %). Variationer i antalet brottsdeltagande i bedrägeribrott är inte ovanliga och beror på att enstaka bedrägeribrottsärenden kan omfatta en stor mängd brott.
- För kvinnor utgjorde stöldbrott (24 %) den vanligaste brottskategorin sett till kvinnornas samtliga brottsdeltaganden under 2014, medan det för män var narkotikabrott (21 %).
- Narkotikabrott är också den vanligaste brottstypen för misstänkta i åldersgruppen 15–20 år. Av samtliga brottsdeltagande i gruppen utgjorde narkotikabrott drygt en fjärdedel (27 %) av samtliga brottsdeltaganden i åldergruppen.

Definitioner

- *Misstänkt person:* En person som av polis, tull eller åklagare har misstänkts för brott, med som lägst misstankegraden *skäligen misstänkt*, och där beslut fattats under redovisningsåret som innebär att misstanken kvarstår efter avslutad brottsutredning.
- *Brottsdeltagande:* En misstänkt persons registrerade deltagande i ett visst brott.

För en utförligare beskrivning av statistiken, se avsnittet *Statistikens innehåll*.

Inledning

Statistiken över misstänkta personer redovisar de personer som av polis, tull eller åklagare registrerats som misstänkta för brott (med som lägst misstankegraden skäligen misstänkt). För att en misstänkt person ska ingå i statistiken ett visst kalenderår, krävs att det under året har fattats ett beslut som innebär att personen kvarstår som misstänkt efter avslutad utredning. Personer under 15 år redovisas inte i statistiken.

En och samma person kan vara misstänkt för flera brott under ett kalenderår. I statistiken redovisas dock varje misstänkt person endast en gång per brottstyp, så kallad *netto-redovisning*, oavsett om personen registrerats som misstänkt för samma brottstyp flera gånger under året. Statistiken över misstänkta personer redovisar således antalet unika individer som varit skäligen misstänkta för brott under ett kalenderår, och kan till exempel användas för att belysa nivån och utvecklingen för antalet misstänkta personer per brottstyp, eller ålders- och könsstrukturen för personer som är misstänkta för brott.

Ett *brottsdeltagande* avser en viss misstänkt persons registrerade deltagande i ett visst brott. Antalet brottsdeltaganden beräknas som antalet misstänkta personer gånger antalet brott som de deltagit i. Om två (2) personer tillsammans deltagit i tre (3) brott blir det sex (6) brottsdeltaganden. Statistiken över antalet brottsdeltaganden är en *brutto-redovisning* och används främst för att studera hur olika brottstyper fördelar sig, t.ex. bland samtliga misstänkta personer, inom en viss åldersgrupp eller mellan könen.

Under 2013 införde Polisen en ny beslutstruktur, som ger möjlighet att ange mer detaljerad information om skäl och motivering för utrednings- och lagföringsbeslut. Denna förändring har haft en viss inverkan på statistiken över misstänkta personer, framförallt i de fall där besluten tas av Polisen (se avsnittet *Jämförelser över tid* för mer information).

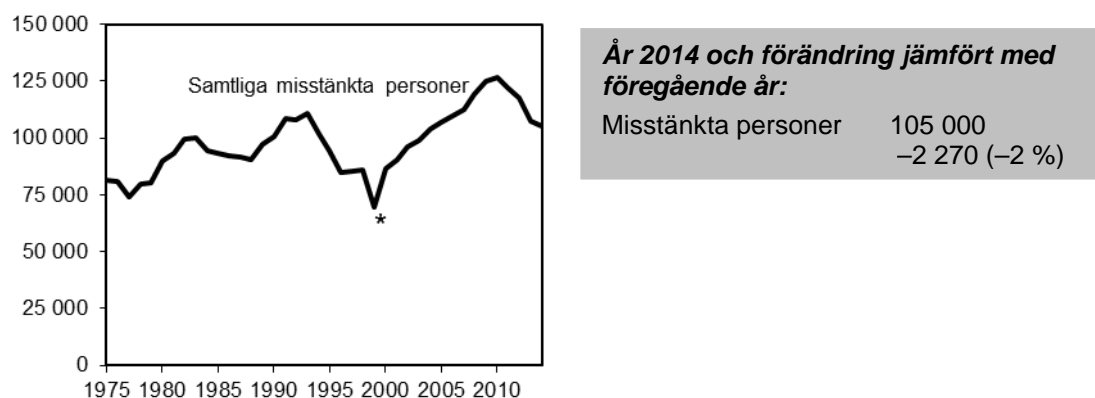
När du tolkar statistiken, *tänk på följande*:

- Statistiken redovisar de gärningspersoner som kunnat identifierats och bedömts vara skäligen misstänkta för brott av rättsväsendet under ett år, och inte det faktiska totala antalet gärningspersoner i samhället.
- Upptäcktsrisken varierar beroende på brottstyp. Brottskategorierna *brott mot person*, *trafikbrott* och *narkotikabrott* är till exempel kategorier där det förekommer en misstänkt person i högre grad än vid andra brott.
- Upptäcktsrisken, liksom polisens och åklagarnas prioriteringar och arbetssätt, kan variera mellan olika grupper av gärningspersoner, till exempel ungdomar och vuxna, och kan ha förändrats under den analyserade perioden.
- För att utifrån statistiken över misstänkta personer generellt kunna dra några slutsatser om personer som begår brott, krävs bland annat analyser av hur upptäcktsrisker samt polisens prioriteringar och arbetssätt har utvecklats.
- Statistiken över misstänkta personer utgör enbart ett urval av de personer som bedömts vara skäligen misstänkta under ett år. Urvalet omfattar personer där beslut fattats, som innebär att misstanken anses kvarstå efter avslutad utredning. Det kan exempelvis handla beslut om att väcka åtal eller andra lagföringsbeslut. Men även i de fall då utredningen avslutas på grund av att brottet är preskriberat, eller den misstänkte har lämnat landet och inte förväntas återvända, anses misstanken kvarstå.
- Statistiken över misstänkta personer är därmed inte jämförbar med *brott med misstänkt person* i statistiken över Handlagda brott, som redovisar samtliga beslutade brott med minst en skäligen misstänkt person kopplad till sig.

Utvecklingen av antalet misstänkta för brott

År 2014 registrerades 105 000² personer som misstänkta för brott, vilket var en minskning med 2 procent sedan föregående år. De misstänkta personerna minskade för tredje året i rad, sedan en högsta nivå 2011. De två senaste årens minskningar kan till viss del förklaras av införandet av en ny beslutsstruktur hos Polisen (se avsnittet *Jämförelser över tid*).

Utvecklingen för antalet misstänkta personer har, liksom utvecklingen för anmälda brott, ökat över tid. Från 1975 till 1993 ökade antalet successivt. Därefter sjönk antalet under flera år, för att under 2000 åter vända uppåt igen. Den uppåtgående trenden pågick fram till 2011, men har därefter vänt nedåt de senaste tre åren. År 2014 var antalet misstänkta personer två procent lägre än för tio år sedan (2005).

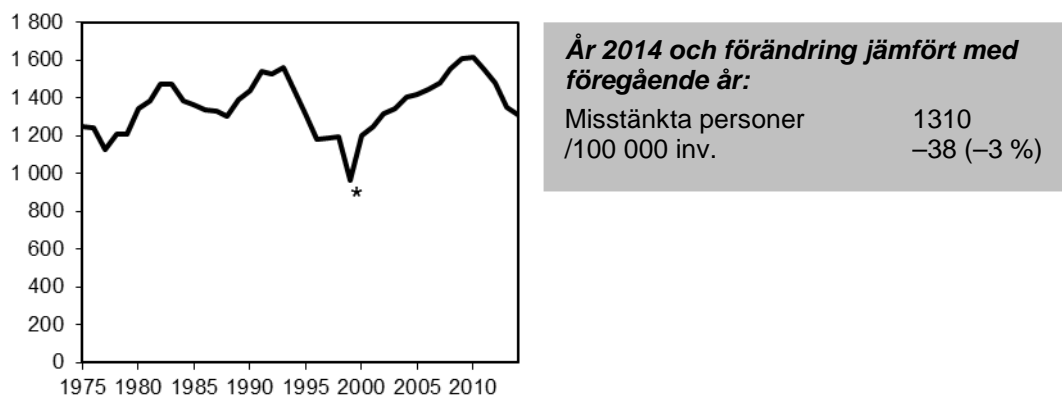

Figur 1. Misstänkta personer 1975–2014.

*Antalet misstänkta personer år 1999 påverkas av bortfall i materialet som låg till grund för statistiken, se avsnittet *Jämförelser över tid*.

Den generella ökningen av antalet misstänkta personer sedan 1975 kvarstår också när hänsyn tas till befolkningsökningen, men den är inte alls lika tydlig (se figur 2). Jämfört med för tio år sedan har antalet misstänkta personer per 100 000 invånare minskat med åtta procent. Under 2014 var minskningen per 100 000 invånare tre procent jämfört med föregående år.

² Talen i texten redovisas avrundade efter principen om tre informationsgivande siffror. Detta kan exemplifieras med följande fall: 105 057 misstänkta personer avrundas till 105 000, och 11 564 avrundas till 11 600, medan 373 förblir 373.

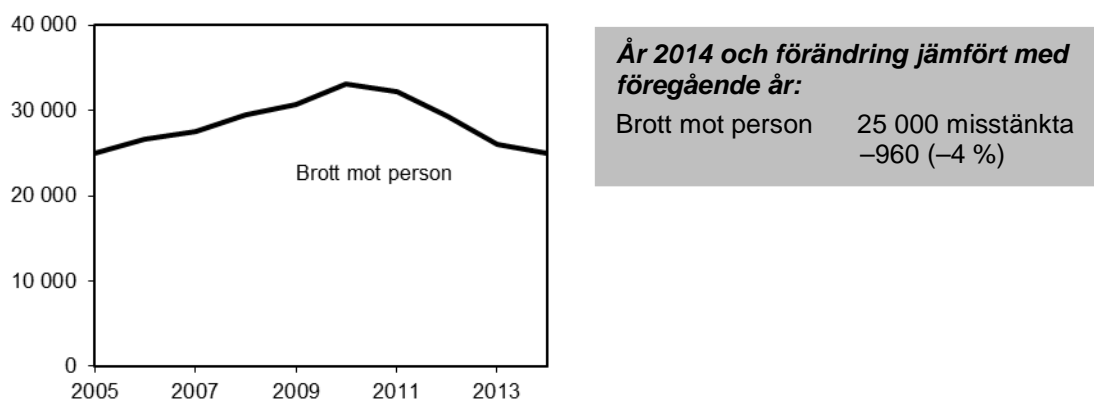

Figur 2. Antalet misstänkta personer per 100 000 invånare 1975–2014.

*Antalet misstänkta personer år 1999 påverkas av bortfall i materialet som låg till grund för statistiken, se avsnittet Jämförelser över tid.

Utvecklingen av antalet misstänkta för brott mot person

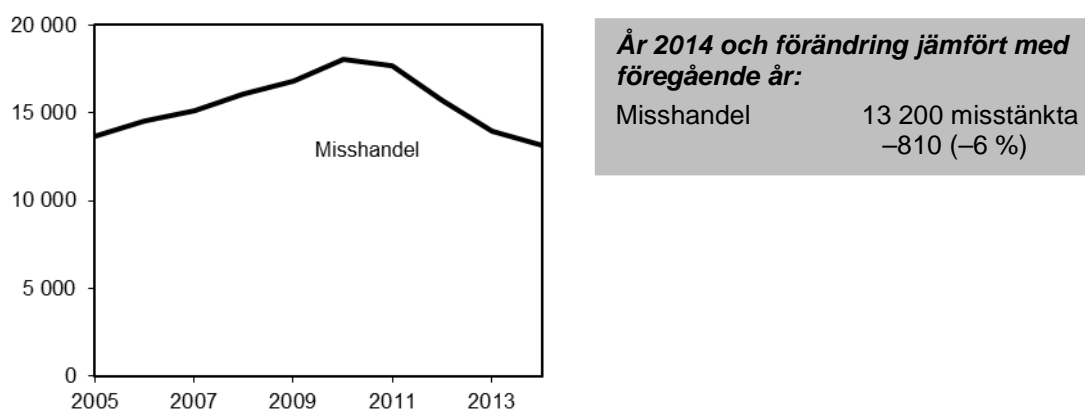
År 2014 registrerades 25 000 personer som misstänkta för *brott mot person* (3–7 kap. brottsbalken), som omfattar bland annat mord, misshandel, olaga hot och våldtäkt. Antalet misstänkta för brott mot person minskade med 960 personer (–4 %) jämfört med 2013. Jämfört med 2005 har antalet misstänkta för dessa brott ökat med 56 personer.

Figur 3. Personer misstänkta för brott mot person 2005–2014.

Misshandel

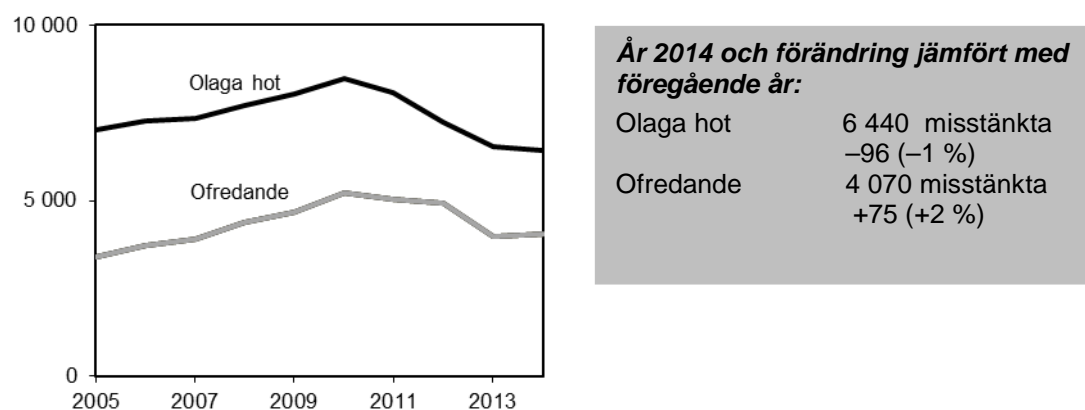
Bland de misstänkta för brott mot person utgör *misshandel* den största brottskategorin. År 2014 registrerades 13 200 personer som misstänkta för misshandelsbrott. Jämfört med 2013 minskade antalet misstänkta med 810 personer, eller sex procent. Jämfört med 2005 har antalet misstänkta minskat med 479 personer, eller fyra procent.

Figur 4. Personer misstänkta för misshandel 2005–2014.

Olaga hot och ofredande

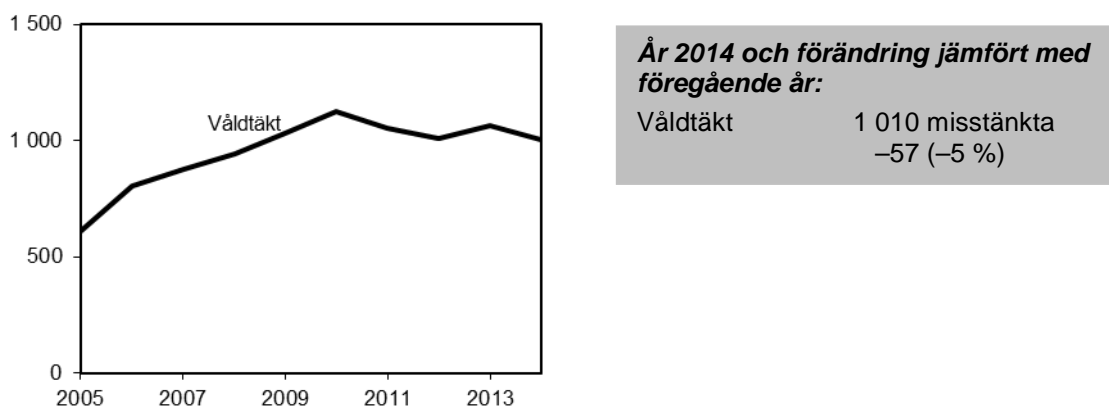
År 2014 registrerades 6 440 personer som misstänkta för olaga hot. Jämfört med 2013 minskade antalet misstänkta med 96 personer, eller en procent. För ofredande misstänktes 4 070 personer, en ökning med 75 personer, eller två procent. Båda dessa brottskategorier ökade kontinuerligt fram till 2010, såväl när det gäller de anmälda brotten som misstänkta personer, men har minskat sedan 2011. Jämfört med 2005 har antalet misstänkta för olaga hot minskat med åtta procent, medan ofredande har ökat med 19 procent.

Figur 5. Personer misstänkta för olaga hot och ofredande 2005–2014.

Våldtäkt

Antalet misstänkta för *våldtäkt* var 1 010 personer 2014. Det är en minskning med 57 personer, eller fem procent, jämfört med 2013. Antalet misstänkta för våldtäkt har ökat sedan år 2005, från 613 personer till en högsta nivå på 1 130 personer under 2010. Ökningen kan sannolikt till viss del förklaras av att en ny sexualbrottslagstiftning trädde i kraft den 1 april 2005. Den innebär bland annat att vissa gärningar, som tidigare rubricerades som sexuellt utnyttjande, nu rubriceras som våldtäkt. Effekten av lagändringen slår även igenom i statistiken över anmälda brott, där antalet anmälda våldtäkter ökade samtidigt som antalet anmälda brott avseende sexuellt tvång och utnyttjande minskade de närmaste åren efter lagändringen.

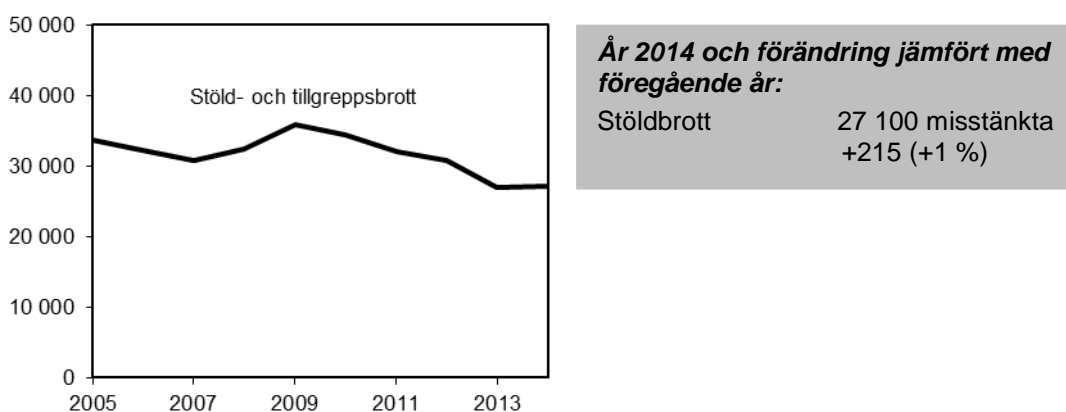

Figur 6. Personer misstänkta för våldtäkt 2005–2014.

Utvecklingen av antalet misstänkta för stöld- och tillgreppsbrott

Under 2014 misstänktes 27 100 personer för stöld- och tillgreppsbrott, vilket är en ökning med 215 personer, eller en procent, jämfört med 2013.

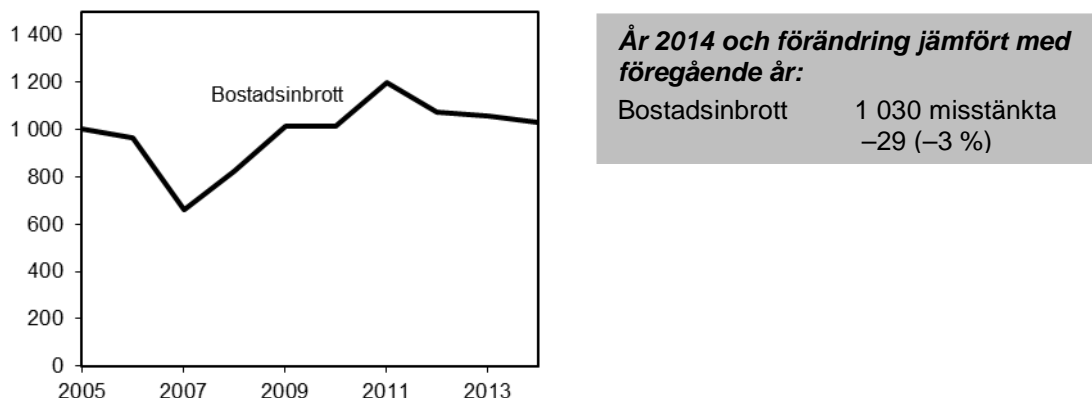
Jämfört med 2005 har antalet misstänkta för stöld- och tillgreppsbrott hållit sig på en relativt jämn nivå fram till år 2009, för att sedan sjunka för varje år. Nedgången under 2007 kan härledas till omläggningar i åklagarnas ärendehanteringssystem (se avsnittet *Jämförelser över tid*).

Figur 7. Personer misstänkta för stöld- och tillgreppsbrott 2005–2014.

Bostadsinbrott

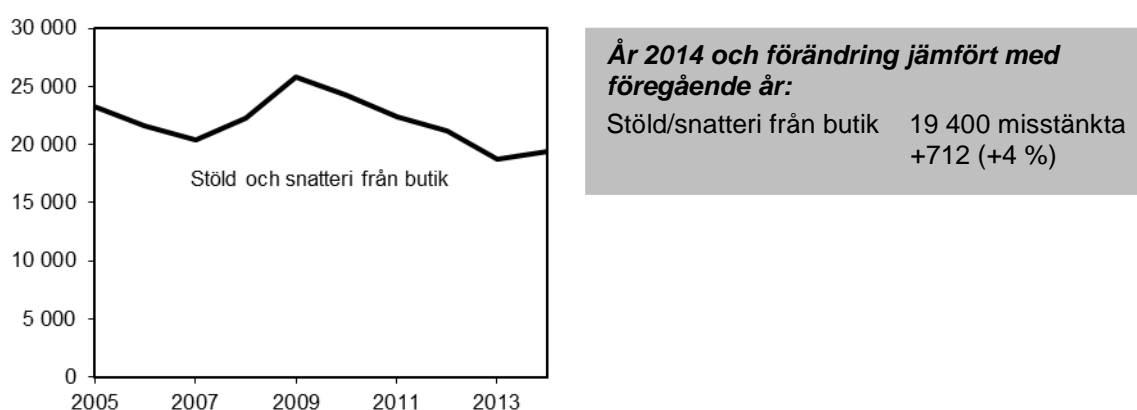
Antalet misstänkta för bostadsinbrott uppgick till 1 030 personer 2014. Det är en minskning med 29 misstänkta personer, eller tre procent, jämfört med 2013. Under den senaste tioårsperioden har antalet misstänkta för bostadsinbrott ökat med tre procent. Den tillfälliga minskningen under 2007 beror till stor del på den ovan nämnda systemomläggningen hos åklagarna samma år (se avsnittet *Jämförelser över tid*).

Figur 8. Personer misstänkta för bostadsinbrott 2005–2014.

Butiksstöld

År 2014 misstänktes 19 400 personer för stöld och snatteri i butik, vilket är 712 personer (4 %) fler än 2013. Detta är en återhämtning sedan det föregående årets lägsta värde. Antalet misstänkta för stöld och snatteri från butik har varierat från år till år, och har under den senaste tioårsperioden som mest uppgått till 25 900 misstänkta personer. Även för denna brottstyp beror den tillfälliga nedgången under 2007 till stor del på omläggningen av åklagarnas ärendehanteringssystem samma år (se avsnittet *Jämförelser över tid*).

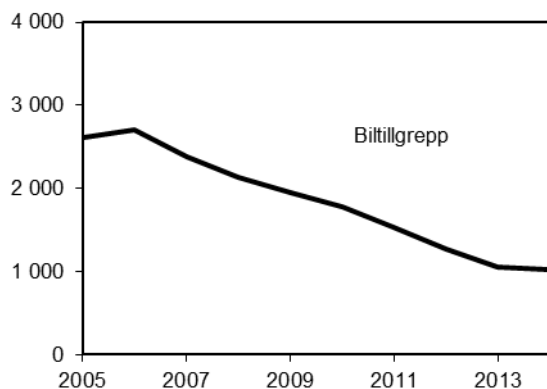
Figur 9. Personer misstänkta för stöld och snatteri från butik 2005–2014.

Bilbrott³

Antalet misstänkta för *biltillgrepp* var 1 020 personer, vilket är 39 personer färre än 2013, en minskning med fyra procent. Antalet har minskat med 61 procent sedan 2005. Antalet misstänkta för *stöld ur och från motordrivet fordon* minskade med 36 personer (till 819 personer), eller med fyra procent, jämfört med 2013. Under den senaste tioårsperioden har antalet minskat med 57 procent. Den nedåtgående trenden för antalet misstänkta för bilbrott motsvaras av en nedgång av antalet anmälda *biltillgrepp* och *stöld ur och från motordrivet fordon*.

³ Antalet misstänkta personer för *stöld ur och från motordrivet fordon* har korrigerats i texten ovan samt i figuren och rutan bredvid figuren. Korrigeringen gjordes 2015-04-30.

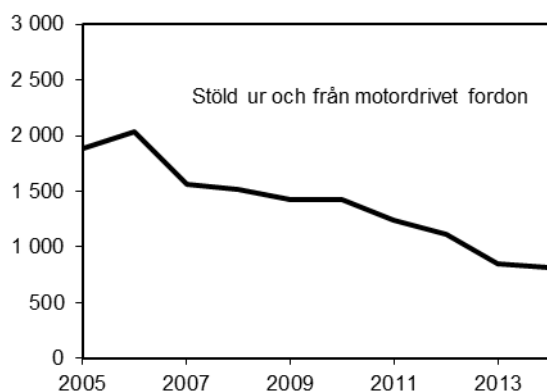

År 2014 och förändring jämfört med föregående år:

Biltillgrepp 1 020 misstänkta
-39 (-4 %)

Figur 10. Personer misstänkta för biltillgrepp 2005–2014.

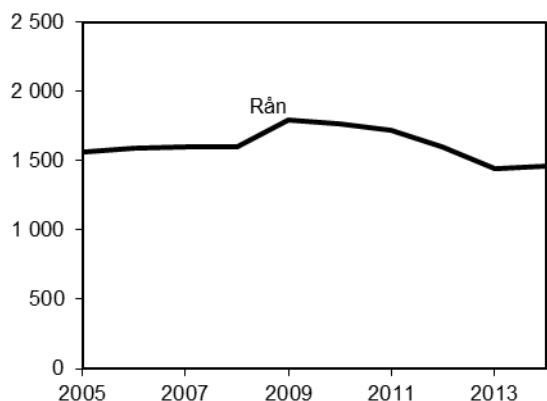
År 2014 och förändring jämfört med föregående år:

Stöld ur/från fordon 819 misstänkta
-36 (-4 %)

Figur 11. Personer misstänkta för stöld ur och från motordrivet fordon 2005–2014.

Rån

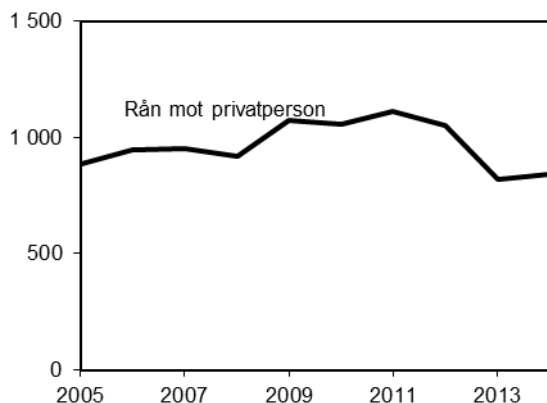
År 2014 registrerades totalt 1 460 personer som misstänkta för rån, vilket är en ökning med 21 personer (+1 %) jämfört med året innan. Antalet misstänkta för rån mot privatperson uppgick till 839 personer, vilket innebär en ökning med 20 personer (+2 %) sedan 2013. Under de senaste tio åren har antalet misstänkta dock minskat något; antalet misstänkta för rån år 2014 var 105 personer färre (-7 %) än 2005. Antalet misstänkta för rån mot privatperson har under samma period minskat med 47 personer (-5 %).

År 2014 och förändring jämfört med föregående år:

Rån 1 460 misstänkta
+21 (+1 %)

Figur 12. Personer misstänkta för rån 2005–2014.

År 2014 och förändring jämfört med föregående år:

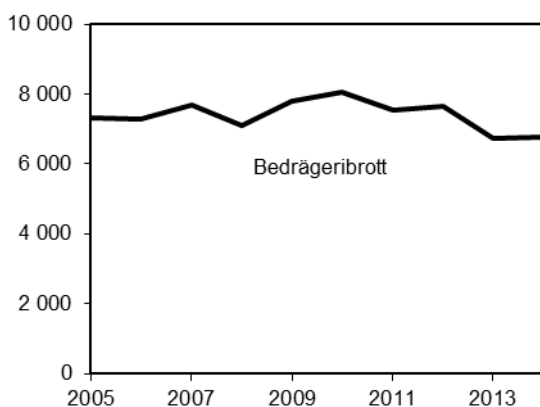
Rån mot privatperson 840 misstänkta
+21 (+3 %)

Figur 13. Personer misstänkta för rån mot privatperson 2005–2014.

Utvecklingen av antalet misstänkta för vissa övriga brott

Bedrägeribrott

År 2014 registrerades 6 770 personer som misstänkta för *bedrägeribrott* (9 kap. brottsbalken) av olika slag, vilket är en ökning med 56 personer, eller en procent, jämfört med 2013. Jämfört med 2005 har antalet misstänkta för bedrägeribrott minskat med 7 procent.

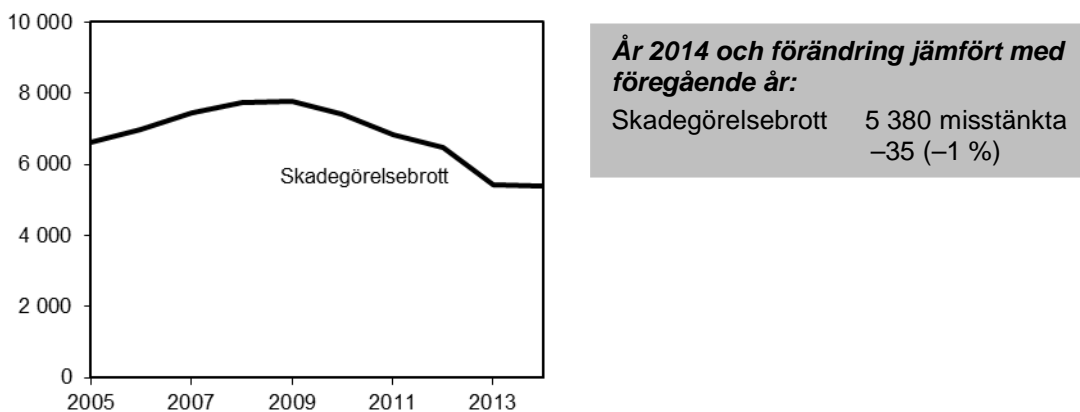
År 2014 och förändring jämfört med föregående år:

Bedrägeribrott 6 770 misstänkta
+56 (+1 %)

Figur 14. Personer misstänkta för bedrägeri 2005–2014.

Skadegörelsebrott

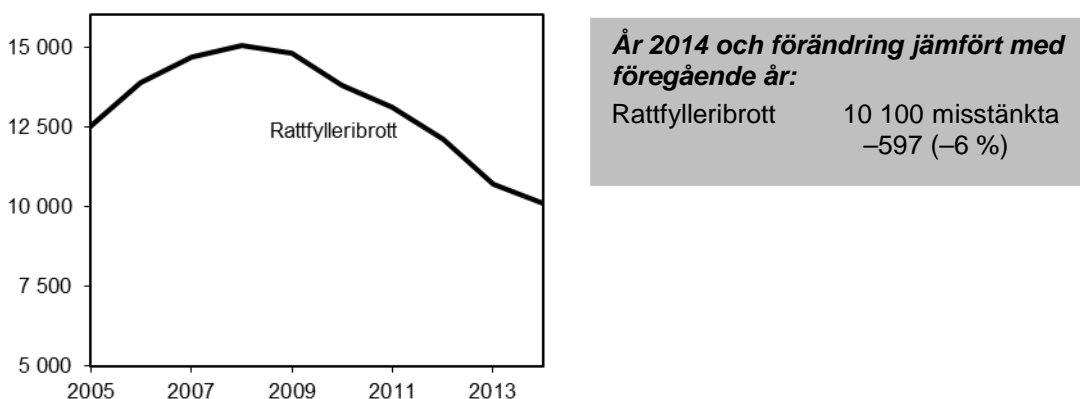
År 2014 registrerades 5 380 personer som misstänkta för *skadegörelsebrott* (12 kap. brottsbalken), vilket är 35 personer färre (-1 %) än föregående år. Sett till den senaste tioårsperioden ökade antalet misstänkta fram till 2009, men har därefter sjunkit för varje år. Antalet misstänkta personer 2014 var 19 procent lägre än 2005. Statistiken över antalet anmälda skadegörelsebrott följde samma trend, med en ökning fram till åren 2007–2009, och avsåg då främst klotter mot kollektivtrafik. I likhet med statistiken över antalet misstänkta personer har dessa brott minskat i antal sedan dess, men ökat något under 2014.

Figur 15. Personer misstänkta för skadegörelse 2005–2014.

Rattfylleribrott

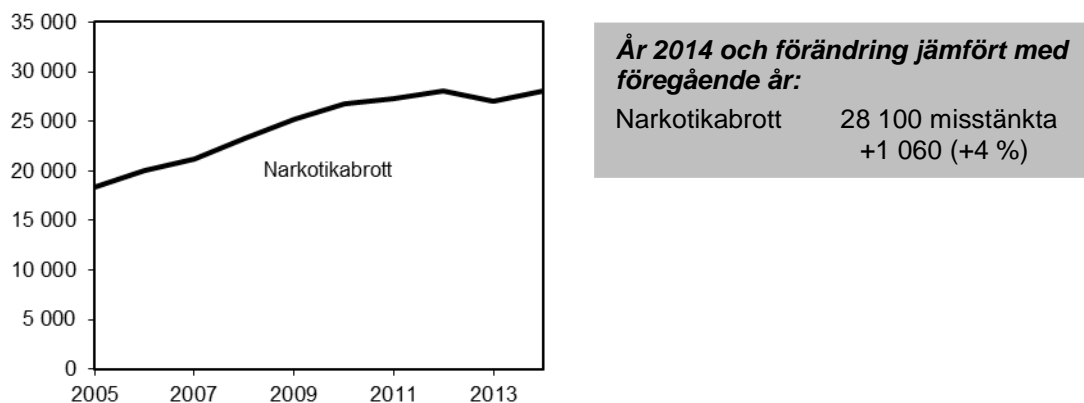
Utvecklingen av antalet misstänkta för *rattfylleribrott* speglar till stor del polisens insatser på området. Antalet misstänkta för rattfylleri var 10 100 personer 2014, vilket var en minskning med 597 personer, eller sex procent, jämfört med föregående år. Jämfört med 2005 har antalet misstänkta för denna brottstyp minskat med 2 420 personer, eller 19 procent.

Figur 16. Personer misstänkta för rattfylleri 2005–2014.

Narkotikabrott

I likhet med *trafikbrotten* påverkas antalet misstänkta för *narkotikabrott* i hög grad av polisens, tullens och andra rättsvårdande myndigheters insatser. Under 2000-talet har polisens insatser på området intensifierats, vilket har gett utslag för både antalet anmälda och uppklarade brott samt för antalet misstänkta personer. År 2014 registrerades 28 100 personer som misstänkta för narkotikabrott, vilket jämfört med 2013 innebär en ökning med 1 060 personer, eller fyra procent. Jämfört med 2005 har antalet misstänkta för narkotikabrott ökat med 53 procent.

Figur 17. Personer misstänkta för narkotikabrott 2005–2014.

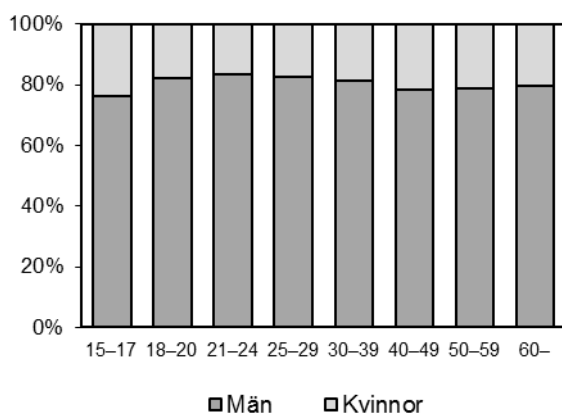
Misstänkta personer efter kön

De flesta som misstänks för brott är män. År 2014 registrerades 84 400 misstänkta män och 20 400 misstänkta kvinnor hos polis och åklagare. Jämfört med föregående år minskade antalet misstänkta män med tre procent. Antalet misstänkta kvinnor minskade svagt, med mindre än en procent.

Kön	Misstänkta personer	Förändring jämfört med föregående år	
		Antal	Procent
Män	84 400	-2 290	-3
Kvinnor	20 400	-36	±0

Tabell 1. Personer misstänkta för brott 2014, uppdelat på kön, samt förändring jämfört med föregående år.

Sammantaget utgjorde män 81 procent av samtliga misstänkta personer 2014, medan kvinnor stod för 19 procent, vilket är samma andelar som 2013. Andelen kvinnor var störst i åldersgruppen 15–17 år, där de utgjorde 24 procent. I övriga åldersgrupper varierade andelen kvinnor mellan 17 och 22 procent.

Figur 18. Andel misstänkta kvinnor respektive män efter ålder 2014.

För både misstänkta kvinnor och misstänkta män var minskningen störst i åldersgruppen 18–20 år (6 % respektive 8 %) jämfört med år 2013. För män minskade antalet

misstänkta i alla åldersgrupper utom i gruppen 25–39 år. För kvinnor ökade antalet misstänkta i åldersgruppen 25–39 år samt bland personer över 50 år.

Under de senaste tio åren har antalet misstänkta ökat bland såväl män som kvinnor. Ökningen har relativt sett varit ungefär lika stor för både män och kvinnor, vilket har lett till att andelen misstänkta kvinnor under de senaste tio åren varit relativt konstant, omkring 19–21 procent.

Fördelningen av män respektive kvinnor per brottskategori

Mellan 2013 och 2014 steg både antalet män och antalet kvinnor som misstänktes för narkotikabrott, medan antalet misstänkta för brott mot person sjönk. Inom övriga brottskategorier finns inget klart mönster att utskilja.

Antalet misstänkta kvinnor ökade mest för stöldbrott med 409 personer, vilket motsvarar fem procent. Näst störst var ökningen för narkotikabrott, med 197 fler personer (+6 %). Mest minskade antalet misstänkta kvinnor i den redan nämnda kategorin brott mot person, med 125 personer (–3 %).

Antalet misstänkta män ökade för narkotikabrott, med fyra procent (855 personer), samt obetydligt för bedrägeribrott. För alla övriga brottskategorier minskade antalet. Mest minskade antalet misstänkta män för brott mot person, med 829 personer (–4 %).

Brottstyp	Misstänkta män			Misstänkta kvinnor		
	Totalt	Förändring jämfört med föregående år		Totalt	Förändring jämfört med föregående år	
		Antal	Procent		Antal	Procent
Stöldbrott	19 100	–188	–1	7 960	+409	+5
Bedrägeri	5 520	+67	+1	1 240	–14	–1
Narkotikabrott	24 500	+855	+4	3 600	+197	+6
Trafikbrott	22 300	–514	–2	2 820	+39	+1
Brott mot person	20 600	–829	–4	4 350	–125	–3
Skadegörelse	4 760	–69	–1	616	+36	+6

Tabell 2. Personer misstänkta för brott 2014, uppdelat på kön och brottsstyp, samt förändring jämfört med 2013.

Misstänkta personer efter ålder

Av samtliga misstänkta personer var 16 procent unga män mellan 15–20 år och 65 procent män i åldern 21 år eller äldre. Unga kvinnor mellan 15 och 20 år stod för fyra procent, och kvinnor i åldern 21 år eller äldre stod för 15 procent. Sett enbart till ålder utgjorde personer i åldern 21 år eller äldre 80 procent av samtliga misstänkta personer, och de mellan 15–20 år utgjorde 20 procent.

Ålder	Andel misstänkta personer, procent		
	Kvinnor	Män	Totalt
15–20 år	4	16	20
21– år	15	65	80
Totalt	19	81	100

Tabell 3. Andel misstänkta män och kvinnor för samtliga brott, efter ålder samt totalt 2014.

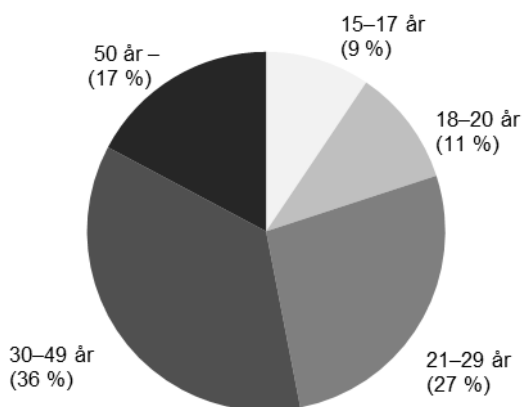
Jämfört med 2013 minskade antalet misstänkta personer i alla åldersgrupper. Andelsmässigt var minskningen som störst i åldersgruppen 18–20 år, där antalet misstänkta minskade med åtta procent.

Åldersgrupp	Misstänkta personer ⁴	Förändring jämfört med föregående år	
		Antal	Procent
Samtliga	104 000	-2 290	-2
15–17 år	9 850	-315	-3
18–20 år	11 000	-966	-8
21–29 år	28 100	-145	-1
30–49 år	37 400	-650	-2
50 år och äldre	18 000	-217	-1

Tabell 4. Personer misstänkta för brott 2014 per åldersgrupp samt förändring jämfört med föregående år.

Under den senaste tioårsperioden har vissa mindre förändringar skett i fördelningen av de misstänkta personerna efter ålder. Störst har förändringarna varit i åldersgrupperna 15–17 år respektive 21–29 år. I gruppen 15–17 år har andelen misstänkta minskat med fyra procentenheter, medan den i åldern 21–29 år har ökat med fyra procentenheter. Det har även skett en förskjutning mellan de misstänkta i åldern 30–49 år och dem som var 50 år och äldre. I åldersgruppen 30–49 år minskade andelen med en procentenhet, medan den ökade med två procentenheter i gruppen 50 år och äldre. Åldersgruppen 18–20 år utgjorde dock ungefär samma andel av samtliga misstänkta personer 2005 som 2014.

⁴ Åldersfördelningen redovisas för de misstänkta personer för vilka det finns uppgift om ålder. År 2014 var det 99,4 procent av samtliga misstänkta personer.

År 2014 jämfört med år 2005:

(Ålderskategorier i procent av samtliga misstänkta personer.)

	2005	2014	Skillnad
15-17 år	14	9	-4
18-20 år	10	11	+0
21-29 år	23	27	+4
30-49 år	37	36	-1
50 år och äldre	16	17	+2

Figur 19. Andel misstänkta personer 2014 efter ålder (av 104 000⁵ misstänkta personer).

Antalet misstänkta, efter ålder och kön, i förhållande till befolkningsstorleken

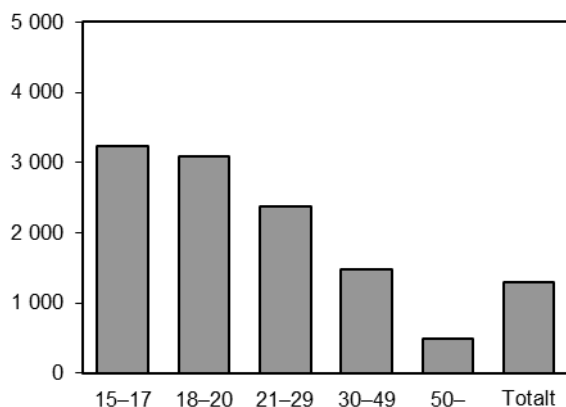
För att kunna beskriva hur vanligt det är, relativt sett, att en person i en viss åldersgrupp eller av ett visst kön blir misstänkt för brott, är det nödvändigt att ställa antalet misstänkta personer i förhållande till befolkningens mängd. För att möjliggöra sådana jämförelser, beräknas antalet misstänkta per 100 000 av medelfolkmängden för respektive köns- och ålderskategori.

Generellt sett gäller att antalet misstänkta per 100 000 av medelfolkmängden minskar ju högre upp i åldersgrupperna man kommer. Som exempel kan nämnas de två åldersgrupperna ungdomar 15-20 år respektive personer 50 år eller äldre. Ungdomar i åldern 15-20 år stod för 20 procent av samtliga misstänkta personer 2014, men utgjorde endast 8 procent av befolkningen.⁵ Samtidigt stod åldersgruppen 50 år och äldre för 17 procent av de misstänkta personerna och 45 procent av befolkningen.

År 2014 var antalet misstänkta per 100 000 av medelfolkmängden:

- 3 230 personer i åldersgruppen 15-17 år
- 3 090 personer i åldersgruppen 18-20 år
- 2 370 personer i åldersgruppen 21-29 år
- 1 480 personer i åldersgruppen 30-49 år
- 494 personer i åldersgruppen 50 år och äldre.

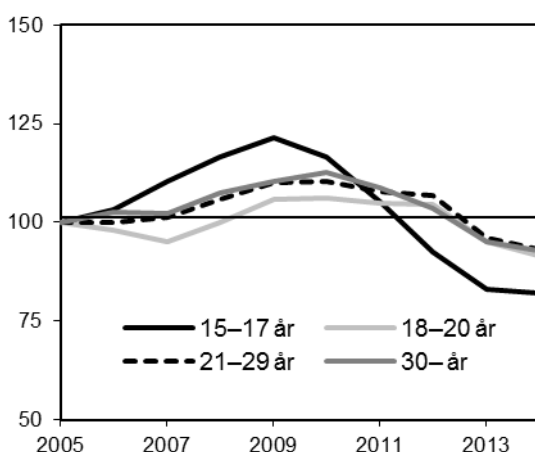
⁵ Exklusive misstänkta personer under 15 år och misstänkta personer för vilka det saknas information om ålder (605 personer).

Figur 20. Antalet misstänkta personer per 100 000 invånare efter ålder 2014.

För att på ett enkelt sätt kunna jämföra utvecklingen mellan olika åldersgrupper, vad gäller antalet misstänkta personer per 100 000 invånare, har ett index. Indexet illustrerar hur stor procentuell förändring som skett över tid jämfört med ett basår (*figur 21*). För samtliga grupper utgör år 2005 basår, vilket innebär att alla grupper har fått indexvärdet 100 detta år. Om utvecklingen för grupperna åren därefter visar på indexvärden under 100 innebär det en minskning i gruppen, medan indexvärden över 100 visar en ökning. Till exempel hade gruppen 15-17 år indexvärdet 117 år 2010. Det innebär att det 2010 fanns 17 procent fler misstänkta per 100 000 personer i den gruppen jämfört med 2005.

Av indexet framgår att antalet misstänkta per 100 000 invånare i åldersgruppen 15-17 år med undantag för något enstaka år ökade fram till 2009. Därefter har antalet i åldersgruppen minskat med 39 procent och antalet misstänkta i åldern 15-17 år per 100 000 invånare ligger 2014 på en nivå som är nästan 20 procent lägre än 2005. Antalet misstänkta per 100 000 i åldersgruppen 18-20 år har hållit sig på en mer konstant nivå under perioden och ligger 2014 på en nivå som är 9 procent lägre än 2005. Antalet misstänkta i åldersgrupperna 21-29 år respektive 30 år och äldre ökade relativt konstant fram till 2010, för att därefter minska.

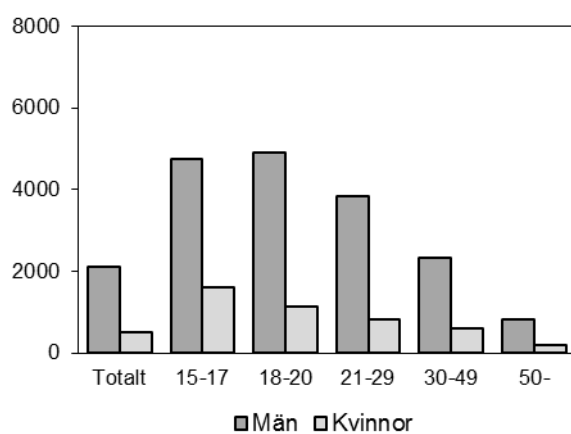

Figur 21. Index över antalet misstänkta för brott efter ålder per 100 000 av medelfolkmängden i respektive åldersgrupp 2005-2014 (2005 = 100).

År 2014 var 2 100 män och 503 kvinnor per 100 000 av den straffmyndiga befolkningen misstänkta för brott. För kvinnor var antalet högst i åldersgruppen 15-17 år, med 1 600 misstänkta per 100 000 invånare, medan det för män var högst i åldersgruppen 18-20 år, med 4 910 misstänkta per 100 000 invånare. I de högre åldrarna var antalet

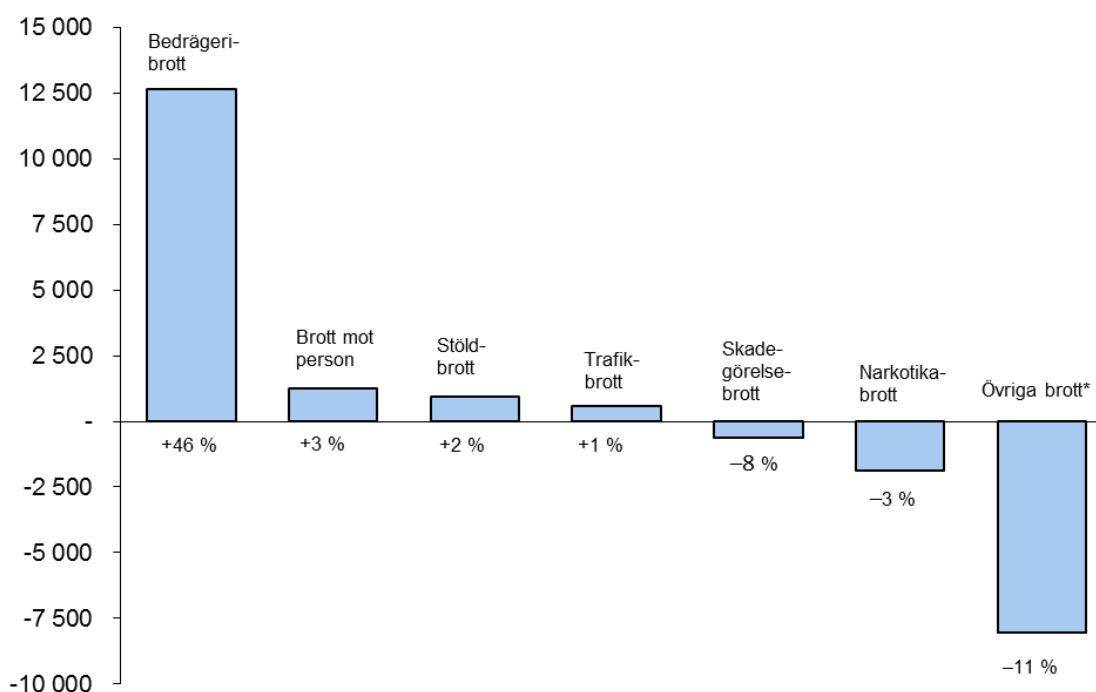
misstänkta betydligt lägre. För personer 50 år och äldre fanns det 816 misstänkta män och 197 misstänkta kvinnor per 100 000 invånare.

Figur 22. Antal misstänkta personer per 100 000 av medelfolkmängden, efter ålder och kön 2014

Utvecklingen av antalet brottsdeltaganden

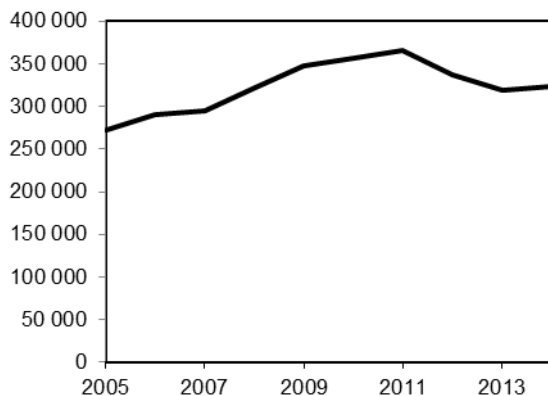
År 2014 registrerades totalt 324 000 brottsdeltaganden för de misstänkta personerna, vilket är en ökning med två procent jämfört med 2013. Ökningen är inte jämt fördelad över olika brottskategorier. Störst var den för kategorin bedrägeribrott, följt av brott mot person. Även stöld- och tillgreppsbrott samt trafikbrott ökade något. Minskningar under året kan noteras för kategorierna narkotikabrott och skadegörelse. Kategorin övriga brott minskade, vilket kan härledas till en minskning av brott mot 13–15 kapitlet brottsbalken och minskningar i antalet brottsdeltaganden enligt de specialstraffrättsliga brotten, bland annat brott mot skattebrottslagen och brott mot bidragsbrottslagen.

Figur 23. Förändringar av antalet brottsdeltaganden i olika brottskategorier bland misstänkta för brott mellan 2013 och 2014. (Procentuell förändring inom respektive brottskategori redovisas under staplarna)

* Kategorin *övriga brott* utgörs av de brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna. Det är bland annat bidragsbrott, smuglingsbrott, alkoholbrott, miljöbrott och överträdelse av besöksförbud.

Även sett i ett längre tidsperspektiv har antalet brottsdeltaganden, liksom antalet misstänkta personer, ökat. Under 2013 införde Polisen en ny beslutstruktur, vilket har haft en minskande inverkan på statistiken över misstänkta personer, framförallt i de fall där besluten tas av Polisen (se avsnittet *Jämförelser över tid* för mer information). Analyser av utvecklingen av antalet brottsdeltaganden före och efter införandet av den nya beslutsstrukturen bör därför göras med försiktighet.

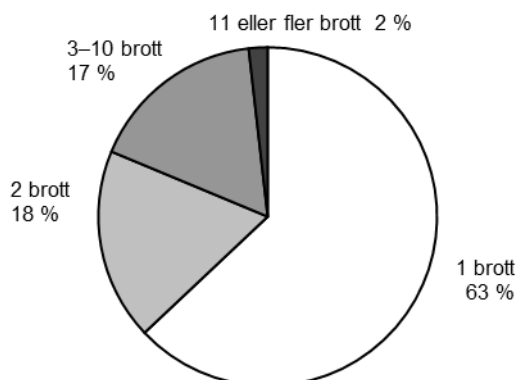
Figur 24. Brottsdeltaganden under perioden 2005–2014.

Nedan följer en närmare presentation av hur antalet brottsdeltaganden fördelar sig över misstänkta personer och olika brottskategorier.

Antal brottsdeltaganden per misstänkt person

Antalet brottsdeltaganden är inte jämnt fördelat mellan alla misstänkta personer. Samtidigt som en majoritet av de misstänkta personerna enbart var misstänkta för ett brott år 2014, registrerades det i genomsnitt 3,1 brottsdeltaganden per person under året. Förhållandet förklaras av att en mindre grupp misstänkta personer stod för en relativt stor mängd av samtliga brottsdeltaganden.

Två tredjedelar av de misstänkta personerna misstänktes under 2014 för att ha deltagit i ett brott under året. Drygt en tredjedel misstänktes för att ha deltagit i två eller fler brott, och bland dem misstänktes 1 890 personer (2 %) för att ha deltagit i fler än tio brott. Denna fördelning är i stort sett oförändrad sedan föregående år. Däremot har andelen som misstänks ha deltagit i två eller fler brott ökat från 32 till 37 procent sedan 2005. Samtidigt har de som deltagit i endast ett brott minskat med motsvarande andel, från 68 procent 2005 till 63 procent 2014.

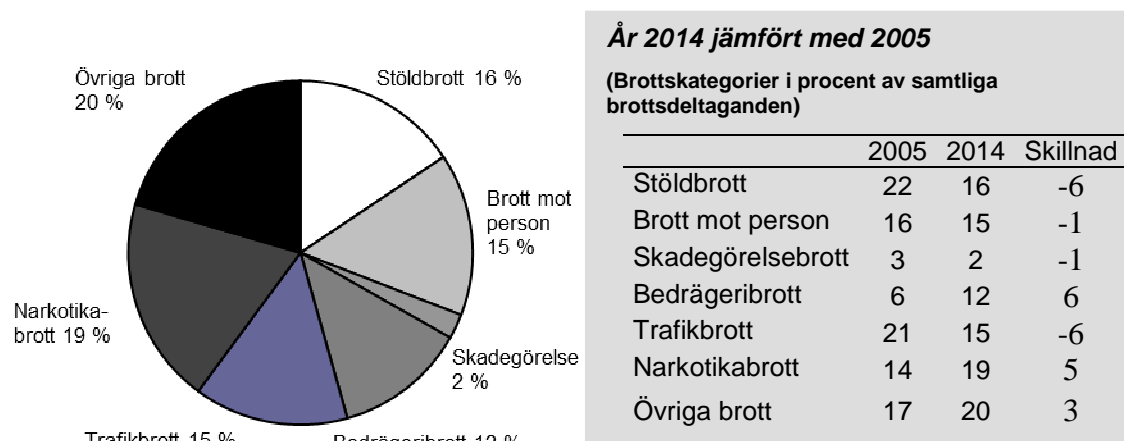

Figur 25. Misstänkta personer (105 000) efter antalet brott de misstänkts för, år 2014.

Antal brottsdeltaganden efter brottskategori

År 2014 stod narkotikabrotten för 19 procent av de misstänkta personernas samtliga brottsdeltaganden. Det kan jämföras med att denna brottskategori stod för sju procent av

de anmälda brotten. Skillnaden beror bland annat på att narkotikabrott är ett spaningsbrott, där man oftast direkt kan koppla en misstänkt person till brottet. Tillsammans med brott mot person⁶, trafikbrott och stöldbrott utgjorde narkotikabrott två tredjedelar av de registrerade brottsdeltagandena 2014. Dessa fyra brottskategorier stod för vardera 15–19 procent av samtliga brottsdeltaganden.

Figur 26. Brottskategorier i procent av samtliga brottsdeltaganden (324 000) för misstänkta personer 2014.

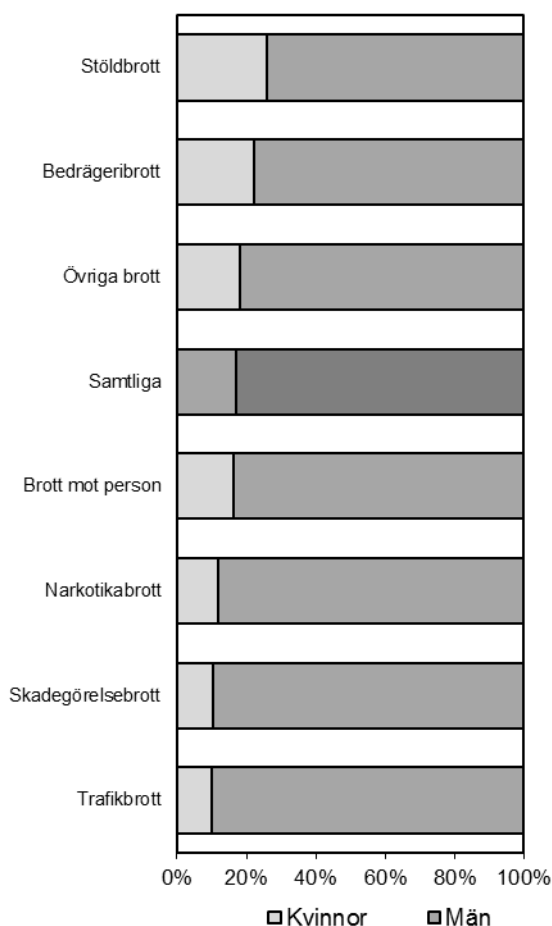
Jämfört med 2005 har andelen brottsdeltaganden per brottskategori delvis skiftat. För bedrägeribrotten har andelen brottsdeltaganden ökat med sex procentenheter jämfört med 2005, medan andelen för trafikbrott och stöldbrott har minskat med vardera sex procentenheter. Inte bara andelen utan även antalet brottsdeltaganden för trafikbrott och stöldbrott har minskat under den senaste tioårsperioden. För brott mot person ligger andelen ungefär en procentenhet lägre än för tio år sedan. Andelen narkotikabrott har ökat med fem procentenheter, medan övriga brottskategorier har ökat med 3 procentenheter jämfört med 2005.

Fördelningen av brottsdeltaganden på olika typer av brott skiljer sig något från fördelningen av de anmälda brotten. Det beror bland annat på att möjligheten att upptäcka och gripa en misstänkt gärningsperson varierar mellan olika brottstyper.

Fördelningen av brottsdeltaganden efter kön

Även för brottsdeltaganden står misstänkta män för majoriteten av samtliga övergripande brottskategorier. För trafikbrott och skadegörelse, där männens andel var som störst, stod de för 90 procent av alla brottsdeltaganden. Det kan jämföras med stöldbrott, där männens andel var som lägst med 74 procent av samtliga brottsdeltaganden. Figur 27 redovisar mäns respektive kvinnors brottsdeltaganden i samtliga brottskategorier.

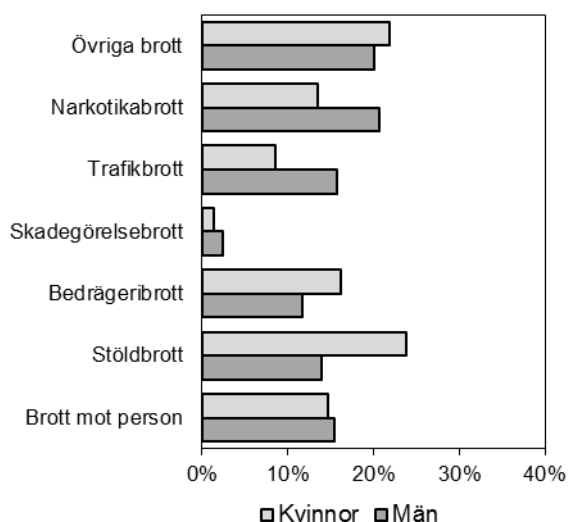
⁶ Brott mot person (3–7 kap. BrB) inkluderar bland annat mord, misshandel, olaga hot, ofredande, sexualbrott och grov kvinnofridskränkning.

Figur 27. Andel brottsdeltaganden efter kön per brottskategori 2014.

För att få en djupare förståelse för hur antalet brottsdeltaganden skiljer sig åt mellan kvinnor och män kan man även se till vilka brottsdeltaganden som är vanligast inom respektive grupp. Nedan redovisas hur antalet brottsdeltaganden bland misstänkta män och kvinnor fördelar sig på olika kategorier av brott.

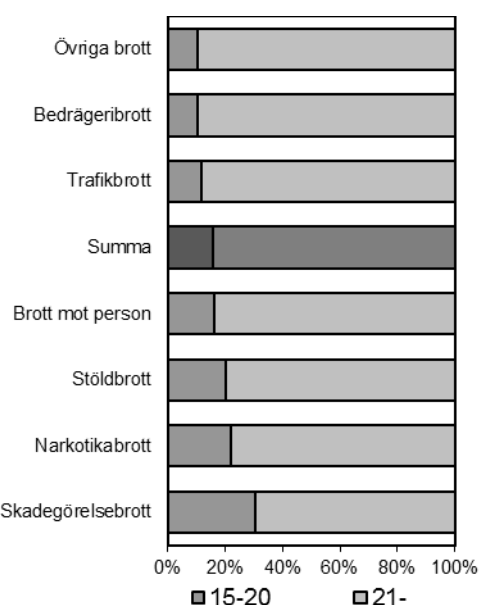
För kvinnor utgjorde stöldbrott (24 %) den vanligaste brottskategorin, sett till antalet brottsdeltaganden under 2014, följt av övriga ej kategoriserade brott (22 %), bedrägeribrott (16 %) samt brott mot person (15 %). För män var den vanligaste brottskategorin, sett till antalet brottsdeltaganden, narkotikabrott (21 %) och därefter övriga brott (20 %), trafikbrott (16 %) och brott mot person (15 %).

Figur 28. Andel brottsdeltaganden efter brottskategori för misstänkta kvinnor (av totalt 54 800⁷) och män (av totalt 269 000⁸) år 2014. OBS! Kategorin "Övriga brott" utgörs av alla de brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna, t.ex. dopningsbrott, skattebrott och brott mot miljöbalken.

Brottsdeltaganden fördelat efter brottskategori och ålder

Misstänkta i åldern 15–20 år respektive 21 år och äldre står för olika stora andelar av brottsdeltagandena beroende på vilken brottskategori det rör sig om. Generellt sett står misstänkta personer i åldern 21 år eller äldre för en större andel av alla brottsdeltaganden, eftersom de är en betydligt större grupp till antalet jämfört med misstänkta under 21 år. De brottskategorier där ungdomars andel av samtliga brottsdeltaganden var som störst under 2014 var skadegörelsebrott (30 %) samt narkotikabrott (21 %). De brottskategorier där ungdomars andel av samtliga brottsdeltaganden var som lägst var bedrägeribrott (11 %) och övriga ej kategoriserade brott (10 %).

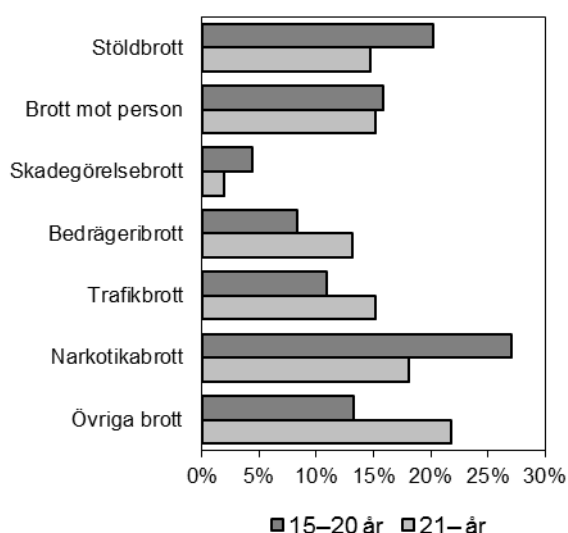
Figur 29. Andel brottsdeltaganden efter ålder per brottstyp 2014. OBS! Kategorin "Övriga brott" inkluderar samtliga brottsdeltaganden som inte kan hänföras till någon av de andra kategorierna. t.ex. dopningsbrott, skattebrott eller brott mot miljöbalken.

⁷ Exklusive personer för vilka könsredovisning saknas (428 brottsdeltaganden).

⁸ Exklusive personer för vilka könsredovisning saknas (428 brottsdeltaganden).

Brottsstrukturen för olika ålderskategorier

För att få en djupare förståelse för hur antalet brottsdeltaganden skiljer sig åt mellan olika åldersgrupper, kan man även se till vilka brottsdeltaganden som är vanligast inom respektive åldersgrupp. Nedan redovisas hur andelen brottsdeltaganden bland misstänkta i åldern 15–20 år respektive 21 år och äldre fördelar sig på olika kategorier av brott.

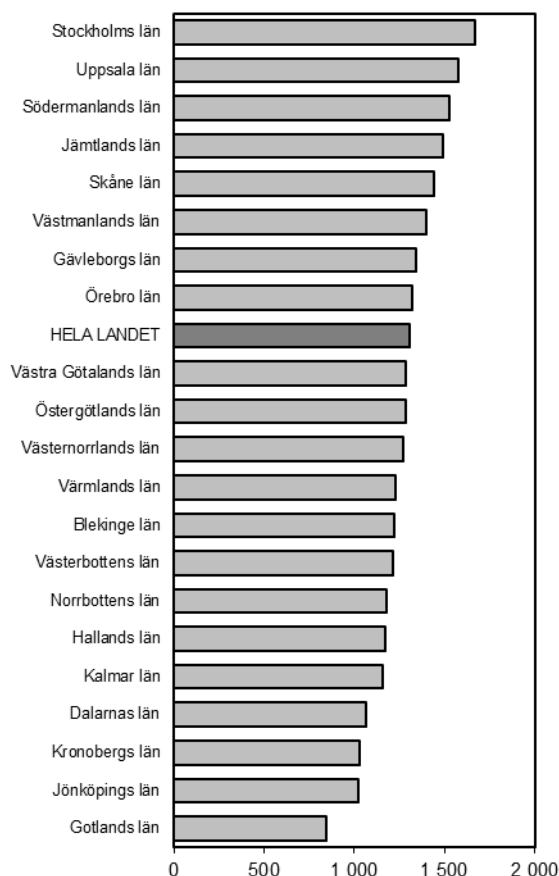
Figur 30. Andel brottsdeltaganden 2014 efter brottskategori för misstänkta personer 15–20 år och personer 21 år och äldre. OBS! Kategorin "Övriga brott" utgörs av alla misstänkta som inte ingår i någon av de andra kategorierna, t.ex. dopningsbrott, skattebrott och brott mot miljöbalken.

De till antalet vanligaste brotten⁹ bland misstänkta ungdomar i åldern 15–20 år var 2014, i fallande ordning, narkotikabrott (27 %), stöldbrott (20 %) och brott mot person (16 %). De vanligaste brotten för vuxna personer i åldern 21 år och äldre var, i fallande ordning, övriga ej kategoriserade brott (22 %), narkotikabrott (18 %), trafikbrott (15 %), brott mot person (15 %) och stöldbrott (15 %).

Misstänkta personer och brottsdeltaganden efter region

Störst antal misstänkta personer i förhållande till folkmängden under 2014 hade Stockholms, Uppsala och Södermanlands län, med mellan 1 520 och 1 670 misstänkta per 100 000 invånare i åldern 15 år eller äldre. Minst antal misstänkta personer per 100 000 invånare hade Gotlands, Jönköpings och Kronobergs län. I dessa län låg antalet misstänkta per 100 000 invånare mellan 843 och 1 030 personer.

⁹ Beräkningen är gjord på brottsdeltaganden.

Figur 31. Antal misstänkta personer per 100 000 av medelfolkmängden i länen 2014.

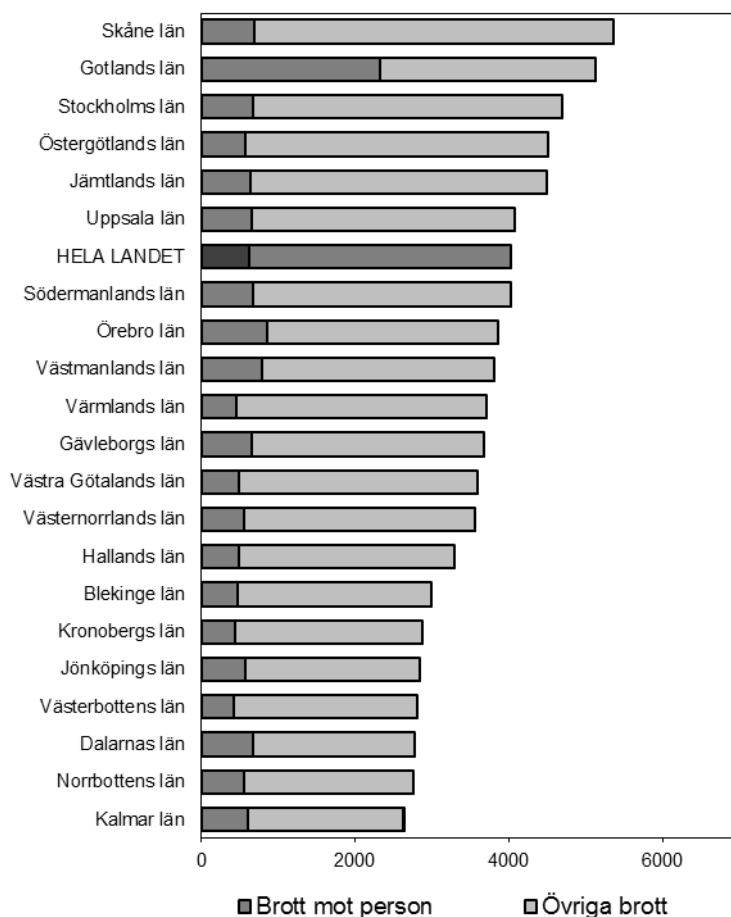
Antalet misstänkta personer per 100 000 invånare i ett län kan variera från ett år till ett annat, framför allt om antalet invånare i länet är litet. De regionala variationerna kan också förklaras av skillnader i ålders- och brottsstrukturen. Vissa län har till exempel en högre andel brott där man redan vid anmälningstillfället har en utpekad gärningsperson. Det påverkar polisens möjligheter att identifiera de personer som man i ett senare skede bedömer som skäligen misstänkta.

En redovisning av antalet brott som personerna misstänkts för – antalet brottsdeltaganden¹⁰ – ger en annorlunda bild än en redovisning av antalet misstänkta personer. Störst antal brottsdeltaganden i förhållande till folkmängden hade, Skåne, Gotland och Stockholms län, med 4 690 till 5 370 brottsdeltaganden per 100 000 invånare i åldern 15 år eller äldre. Minst antal brottsdeltaganden per 100 000 invånare hade Dalarnas, Norrbottens, och Kalmar län. I dessa län var antalet mellan 2 630 och 2 770 brottsdeltaganden per 100 000 invånare.

Högst andel brottsdeltaganden avseende brott mot person hade Gotlands, Örebro och Västmanlands län med mellan 2 320 och 782 brottsdeltaganden per 100 000 invånare. Västerbottens, Kronobergs och Värmlands län hade de lägsta värdena, med mellan 419 och 458 brottsdeltaganden per 100 000 invånare.

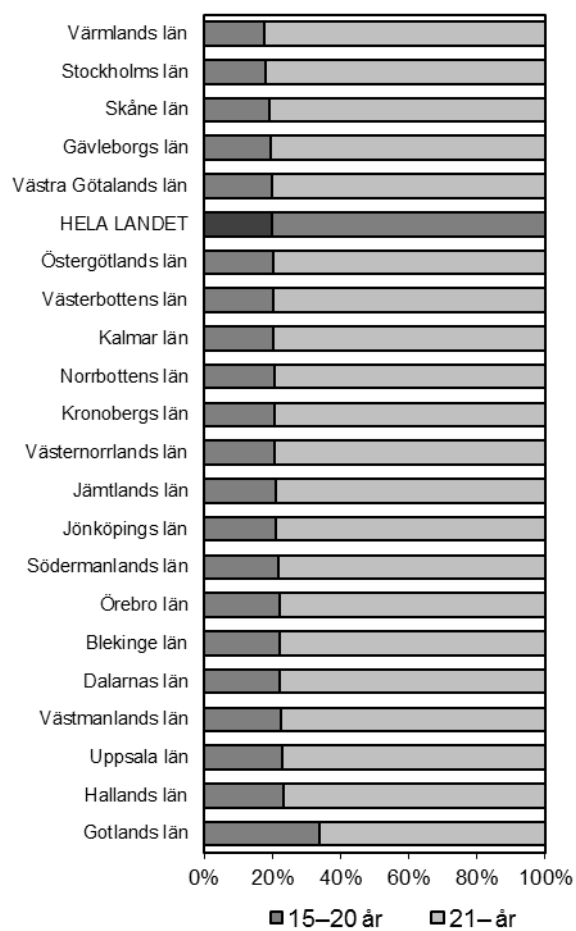
¹⁰ Antalet brott som registrerats för varje misstänkt person.

Figur 32. Antal brottsdeltaganden för misstänkta personer per 100 000 av medelfolkvärdet i länen 2014.

Gotlands län hade den största andelen misstänkta ungdomar (34 %). Stockholms och Värmlands län hade lägst andel misstänkta ungdomar i åldern 15–20 år av samtliga misstänkta personer (18 %), vilket är 2 procentenheter under genomsnittet för hela landet. Stockholm har haft en mindre andel misstänkta ungdomar än övriga länder de senaste tio åren.

Figur 33. Andel misstänkta personer efter ålder och län 2014.

Statistikens innehåll

Personer misstänkta för brott

I statistiken över personer misstänkta för brott redovisas de personer som av polis, tull och åklagare efter avslutad utredning bedömts vara skäligen misstänkta för brott, och där beslutet om att avsluta utredningen har fattats under redovisningsåret.

De personer som redovisas i statistiken över misstänkta personer är enkelt uttryckt starkt misstänkta för brott. De har av polis och åklagare ansetts kvarstå som ”skäligen misstänkta” eller ”på sannolika skäl misstänkta” efter genomförd utredning. Ungdomar som inte är straffmyndiga (under 15 år) redovisas dock inte i statistiken över misstänkta personer. Misstänkta redovisas endast en gång per brottstyp och år, även om de misstänks för flera brott av samma typ under året.

Med brottsdeltagande avses en misstänkt persons deltagande i ett visst brott. Om en person begår ett brott räknas det som ett brottsdeltagande. Om två personer tillsammans begår tre brott räknas det som sex brottsdeltaganden, det vill säga ett brottsdeltagande per person och tillfälle.

Statistiken över misstänkta personer bör användas då man studerar ålders- och könsfördelning för de personer som någon gång under året misstänkts för att ha begått ett brott av en viss brottstyp. Då man studerar hur stor andel av en viss brottstyp som begåtts av en viss åldersgrupp eller ett visst kön bör statistiken över brottsdeltaganden användas.

I statistiken över misstänkta personer redovisas de misstänkta personernas kön och ålder samt vilka och hur många brott de misstänks för. Den misstänktes ålder beräknas utifrån tidpunkten för det första brottet personen misstänkts för.

Statistiken över misstänkta personer ger en uppfattning om gärningspersonen. Statistiken ger dock endast en del av sanningen, eftersom långt ifrån alla personer som begår brott upptäcks och registreras av polisen.

Kategorisering och beräkning av anmälda brott

Brottsredovisningen omfattar samma brottstyper som de polisanmälda brotten. Kategoriseringen utgår från olika brottskoder (se avsnittet *Kategorisering av brott* i sammanfattningen för anmälda brott som finns tillgänglig på Brås webbplats <https://www.bra.se/bra/brott-och-statistik/statistik/anmalda-brott.html>).

Regional fördelning

Statistiken över misstänkta personer redovisas för hela landet och för länen. Länsfördelad statistik över misstänkta personer redovisas efter det län där beslut om den misstänkta personen fattas.

Insamling och bearbetning

Statistiken över misstänkta personer baseras på uppgifter från polis, åklagare och tull. Även uppgifter från Ekobrottsmyndigheten, Kustbevakningen och Skatteverket ligger till grund för statistiken. Uppgifter från Polismyndighetens ärendehanteringssystem

RAR, levereras till Brå. Åklagarnas uppgifter registreras i deras ärendehanteringssystem, Cåbra, för direkt leverans till Brå, och detsamma gäller uppgifter från Ekobrottsmyndigheten. Information från Tullverket levereras separat till Brå. Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Brå publicerar statistik över misstänkta personer årsvis.

Jämförelser över tid

Vid tolkning av utvecklingen måste hänsyn tas till att antalet gärningspersoner som upptäcks av polisen och andra brottsutredande myndigheter kan förändras över tid. Upptäcktsrisken varierar beroende på brottstyp och på polisens med fleras prioriteringar, och kan även skilja sig åt mellan olika grupper av gärningspersoner. Svårigheten med att tolka utvecklingen av statistiken är att upptäcktsrisken kan ha förändrats olika mycket för olika grupper under perioden.

Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser av misstänkta personer över tid. Det finns även andra faktorer som påverkar jämförbarheten och tolkningen av statistiken. För ytterligare beskrivningar av olika händelser som påverkat statistiken över tid, se sammanfattningen för *Anmälda brott 2014* och stycket *Jämförelser över tid*.

Förändringar i statistiken när enskilda ärenden omfattar många brott

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över anmälda brott, uppklarade brott och misstänkta personer mellan olika år. I synnerhet när det gäller brottskategorier eller redovisningsområden där nivån vanligtvis är relativt låg.

Enstaka stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid och osäkerhet kring huruvida en förändring är generell. Stora ärenden är ovanliga, men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har identifierats de senaste tre åren, i fallande ordning.

- År 2013 anmäldes ett ärende med många ofredandebrott i Jönköpings län. Åtminstone cirka hälften av brotten klarades upp samma år, på tekniskt vis.
- År 2012 anmäldes ett par ärenden med många langningsbrott (olovlig försäljning och olovligt innehav av alkohol drycker) i Kronobergs län. De flesta av brotten klarades upp samma år, både med beslut som definieras som person-uppklarande och på tekniskt vis.
- År 2011 anmäldes ett stort ärende med många dopningsbrott i Skåne. De flesta brotten klarades upp samma år, med beslut som definieras som person-uppklarande.

Tekniska och juridiska förändringar

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska och lagstiftningsmässiga förändringar sedan 1999, som i olika utsträckning har påverkat statistiken över misstänkta personer. Dessa förändringar bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är

redovisade i fallande ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas fristående, oberoende av varandra. Den som är intresserad av ett specifikt år kan gå direkt till det relevanta stycket.

- I juni 2014 påbörjades avvecklingen av Polisens ärendehanteringssystem Pust och systemet stängdes helt för nyregistrering av brott den 3 juni 2014. Efter stängningen ska alla nya brott och brottsmisstankar registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), knivlagen, sjöfylleri (inkl. grovt) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.
- Den första januari 2013 fick Polisen befogenhet att besluta om förundersökningsbegränsning, inom ramen för sitt förundersökningsledarskap. Detta har tidigare enbart varit förbehållet åklagarna. Det främsta syftet med förundersökningsbegränsning är att skapa utrymme för att tillgängliga utredningsresurser ska kunna användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt. En förväntad effekt av förändringarna är att fler brott avslutas med förundersökningsbegränsning istället för med lagföringsbeslut. Urvalet i statistiken över misstänkta personer och brottsdeltaganden styrs av vilka typer av beslut som fattas på de underliggande brottsmisstankarna. Eftersom endast vissa beslut om förundersökningsbegränsning innebär att en person eller ett brottsdeltagande ska räknas in i statistiken kan en ökad användning enligt ovan leda till minskningar i de båda statistikprodukterna. En viss försiktighet bör därmed iakttas vid tolkning av statistiken.
- Under slutet av 2012 (RAR) och våren 2013 (Pust), infördes en ny beslutstruktur i Polisens ärendehanteringssystem. Den nya beslutsstrukturen erbjuder möjligheten att ange en mer detaljerad information kring skäl och motivering för utrednings- och lagföringsbeslut. Beslutsstrukturen är den samma som Åklagarmyndigheten använder sedan 2007. Vid en analys av eventuella effekter på statistiken med anledning av övergången till den nya beslutsstrukturen, kan Brå konstatera att förändringen medfört något lägre nivåer i statistiken över antalet misstänkta personer. Försiktighet bör därför iakttas vid jämförelser av nivåerna före och efter införandet av den nya beslutstrukturen.
- Under februari 2013 driftsatte Polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust), som ersatte Polisens tidigare ärendehanteringssystem Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vid driftsättningen brister, vilket inneburit att det använts i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå har samarbetat med Polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av Pust utgör kan ge effekter som inledningsvis är svåra att överblicka. Det kan bland annat handla om tekniska faktorer, inläring hos användarna och förändrade arbetssätt. Brå kommer löpande att bevaka de eventuella effekter som systemskiftet bedöms kunna ha på statistiken. Totalt sett bedöms det i nuläget endast röra sig om mindre effekter. En generell rekommendation är dock att iaktta en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanteras i Siebel-Pust, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), knivlagen, sjöfylleri (inkl. grovt) samt trafikbrott, som t.ex.

rattfylleribrott och olovlig körning. Övriga brottstyper hanteras fortfarande i en RIF-anpassad version av ärendehanteringssystemet RAR (se nedan).

- För att säkerställa att samtlig relevant information om redovisningsperioden inkommit, görs uttaget av den slutliga statistiken normalt två månader efter årsskiftet. För den slutliga statistiken för 2012 har dock denna period kortats till en månad. Orsaken är att Polisen under februari införde anpassningar av sina ärendehanteringssystem (RAR och PUST) mot bakgrund av den utveckling som sker inom RIF (se även nedan) och det har inte varit möjligt att utföra de tester som är nödvändiga för att säkerställa kvaliteten på informationsöverföringarna före publiceringen av den slutliga statistiken för 2012. Denna kortare uppföljningsperiods inverkan på den slutliga statistiken beräknas vara ytterst marginell. Om en längre uppföljningsperiod hade kunnat tillämpas, skulle mindre än 0,001 procent misstänkta personer ha tillkommit.
- Under 2012 har både Åklagarmyndigheten och Polisen genomfört anpassningar av sina ärendehanteringssystem, för att uppfylla de krav som ställs inom det myndighetsgemensamma projektet Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Åklagarmyndigheten driftsatte sitt anpassade system i december, medan Polisen succesivt införde förändringarna hos de 21 polismyndigheterna under perioden september till december. Förändringarna innebär bland annat förbättrade möjligheter att spåra enskilda brott och brottsmisstankar samt en smidigare hantering av dessa hos Åklagarmyndigheten och Polisen. En annan förändring är att grundinformation som anges i registreringen av brott och misstänkta personer har standardiserats. Brå har inlett ett arbete med att analysera vilka effekter förändringarna har på brottsstatistiken. Innan analyserna är klara är det viktigt att vidta ökad försiktighet vid tolkningen av statistik över anmälda brott, upklarade brott och misstänkta personer.
- År 2010 gjordes vissa anpassningar i Brås statistikdatabas, i syfte att förbättra tillförlitligheten i antalsräkningen av brott. Anpassningen, som gäller anmälda brott från och med 2007 som registrerats hos Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten, kunde göras som en följd av implementeringen av Åklagarmyndighetens nya ärendehanteringssystem Cåbra. I systemet har man infört en ny unik brottsidentitet (BID), som ger bättre möjligheter att identifiera och följa upp enskilda brott. Det gäller till exempel brott som av administrativa skäl flyttas mellan olika ärenden eller åklagarkammare. Analyser visar att anpassningarna för att förbättra antalsräkningen av brott har genererat något fler brott. Inverkan på statistiken över brottsmisstänkta är marginell.
- År 2009 gjordes en ändring i Brås statistiksystem. En regel som tidigare tagits fram mot bakgrund av förhållanden som inte längre var aktuella togs då bort. Regeln begränsade inläsningen av beslut om registrerade misstankar. Efter ändringen medges numera inläsning av samtliga beslut om registrerade misstankar. Borttagandet av regeln påverkade inte statistiken över upklarade brott och misstänkta personer under 2009 mer än marginellt, eftersom den endast påverkade beslut om misstankar som levereras till Brå via Polisen, och de flesta misstankar levereras från Åklagarmyndighetens system.
- Under 2007 införde Åklagarmyndigheten ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra) som ersatte åklagarnas tidigare ärendehanteringssystem (Brådis och

Envis). Systemomläggningen påbörjades i februari 2007 och skedde successivt i olika åklagarkammare fram till juni 2007. Under 2007 låg uppgifter från både det gamla och det nya systemet till grund för statistiken över uppklarade brott och misstänkta personer, men även till viss del över anmälda brott (de flesta anmälda brott kommer från polisen). Två förbättringar i statistiken för 2007 har kunnat genomföras eftersom systemomläggningen har inneburit att åklagarna numera även hanterar brott där det inte finns en misstänkt person.

Förbättringarna gäller dels anmälda brott (se sammanfattningen för *Anmälda brott 2012*) dels misstänkta personer (se nedan). Denna systemomläggning kan ha påverkat statistiken över anmälda och uppklarade brott och misstänkta personer under 2007 och därmed jämförbarheten med tidigare år. Analyser av statistiken tyder dock på att systemomläggningen generellt sett endast påverkat statistiken i marginell omfattning förutom för vissa typer av anmälda brott där förbättringar gjorts.

- Förändringar i statistiken över misstänkta personer till följd av systemomläggningen 2007 innebär att brottsredovisningen har förbättrats i de fall där flera personer är misstänkta för delaktighet i en och samma brottsliga händelse, se följande exempel: En död kvinna anträffas och omständigheterna tyder på att hon uppsåtligen dödsats av två män. Efter utredning visar det sig att den ene av gärningsmännen uppsåtligen dödat kvinnan, och han åtalas därför för mord. Den andre gärningsmannens deltagande visar sig vara inskränkt till medhjälp till grov misshandel, vilket han åtalas för. Från och med 2007 redovisas de misstänkta personerna efter rubriceringen på respektive misstanke, det vill säga mord respektive medhjälp till grov misshandel. Tidigare skulle båda de misstänkta ha registrerats som misstänkta för rubriceringen på själva brottet, det vill säga mord. Förändringen innebär en mer korrekt redovisning av det brott personerna misstänks för men har inte haft några större effekter på statistiken. Effekten kan dock vara större för brottskategorier som till antalet är få och där ofta flera personer är misstänkta för en och samma brottsliga händelse.
- Fram till slutet av 1999 registrerades beslut som berörde personer som varit skäligen misstänkta för brott på ett blankettset (personblad) av både polis och åklagare. I slutet av 1999 slopades personbladet i samband med systemomläggningen av registren inom rättsväsendet. I och med omläggningar i datasystemen får Brå från och med 2000 uppgifter om fler misstänkta personer som saknar fullständigt personnummer. Detta försvårar både antalsräkningen och bestämmandet av kön och/eller ålder på de misstänkta. Antalet misstänkta personer kan ha påverkats av detta från och med 2000. Mer information finns i publikationerna *Kriminalstatistik 1999* och *Kriminalstatistik 2000*. År 2011 fanns det totalt 470 misstänkta personer med okänd ålder och 296 personer med okänt kön. Detta redovisas också i tabellerna.

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för beslutsfattande, utredningsverksamhet, debatt och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser, samt i publikationen Kriminalstatistik.

Statistik över anmälda och uppklarade brott har förts sedan 1950. Statistik över personer misstänkta för brott har förts sedan 1975. Statistik över personer lagförda för brott och över kriminalvårdens klienter har förts sedan 1830-talet. Statistik över återfall i brott har förts sedan 1970-talet. Sedan 1995 ansvarar Brå för och publicerar den officiella kriminalstatistiken, dessförinnan hade Statistiska centralbyrån det ansvaret.